

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра міжнародної економіки та туризму

О.А. Ніколайчук
К.В. Снігур

КРАЇНОЗНАВСТВО

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

**Кривий Ріг
2018**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра міжнародної економіки та туризму

О.А. Ніколайчук
К.В. Снігур

КРАЇНОЗНАВСТВО

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Затверджено на засіданні
кафедри міжнародної економіки та
туризму
Протокол № 9
від “10” грудня 2018 р.

Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Протокол №3
від “21” січня 2019 р.

**Кривий Ріг
2018**

ББК 65.298.2я73
Н-75
УДК 339.9.012.23:658 (076.5)

Рецензенти:

доктор економічних наук, доцент Г.О. Горіна
кандидат технічних наук, доцент Р.П. Нікіфоров

Ніколайчук О.А.,

Н-75 Країнознавство [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / О.А. Ніколайчук, К.В. Снігур ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. міжнар. економіки та туризму. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – **42 с.**

Методичні рекомендації призначені для здобувачів ВО всіх форм навчання і покликані допомогти організувати вивчення дисципліни «Країнознавство» завдяки інформації щодо змісту модулів та тем дисципліни, планів семінарських занять, завдань для самостійного вивчення та розподілу балів за видами робіт, що виконуються здобувачами ВО протягом вивчення дисципліни. Методичні рекомендації містять перелік питань для підготовки до підсумкового контролю та перелік основної та додаткової літератури.

ББК 65.298.2я73

© О.А. Ніколайчук, К.В. Снігур, 2018
© Донецький національний
університет економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського, 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	5
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	6
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	16
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи країнознавства	17
Змістовий модуль 2. Характеристика туристичних регіонів світу	19
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	25
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи країнознавства	26
Змістовий модуль 2. Характеристика туристичних регіонів світу	30
ЧАСТИНА 4. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ	37

ВСТУП

Дисципліна «Країнознавство» спрямована на всебічне вивчення країн та регіонів, їх території, природи, населення і культури, політичних та економічних особливостей країни, оточуючого середовища, тобто всіх компонентів країни, що створюють умови та причини організації і розвитку туризму на її території.

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Країнознавство» складена відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів спец. 242 «Туризм», 292 «Міжнародні економічні відносини» та є навчальною дисципліною, яка разом з іншими дисциплінами формує інтегрований підхід до підготовки бакалаврів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Країнознавство» є формування у студентів базових знань та вмінь проведення комплексного країнознавчого аналізу.

Предмет дисципліни – країни і регіони світу як єдині системи, що складаються з різномірних, але взаємопов'язаних елементів, які діють як єдине ціле на світовій політичній арені.

Основні завдання дисципліни спрямовані на:

- вивчення теоретико-методологічних засад країнознавства;
- класифікація країн світу за краєзнавчою характеристикою;
- розробка методологічного підходу до оцінки умов і чинників соціально-економічного та туристичного розвитку територій, країн;
- визначення уніфікованої типологічної характеристики країн.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент

буде знати:

- теоретичні основи країнознавства;
- особливості політичної картини світу;
- глобальні тенденції розвитку туризму у світі;
- специфіку просторово-територіальної організації країн світу;
- економіко-географічне положення, природу, народонаселення, інфраструктуру, соціально-політичну організацію країн світу;

буде вміти:

- визначати географічне та соціально-економічне положення країни;
- визначати основні туристські ресурси країни;
- надавати країнознавчу характеристику країн світу та окремих регіонів;
- проводити порівняльний країнознавчий аналіз окремих країн та регіонів.
- використовувати країнознавчу інформацію в професійній сфері.

ЧАСТИНА 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«КРАЇНОЗНАВСТВО»

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спец. 242 "Туризм" та 292 «Міжнародні економічні відносини»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	34
Практичні / семінарські, годин	16
Лабораторні, годин	
Самостійна робота, годин	100
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2,9
самостійної роботи студента	5
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль – формування у студентів базових знань та вмінь проведення комплексного країнознавчого аналізу.

Завдання: вивчення теоретико-методологічних засад країнознавства та класифікації країн світу за краєзнавчою характеристикою; опанування методологічного підходу до оцінки умов і чинників соціально-економічного та туристичного розвитку територій, країн; формування вмінь використання країнознавчої інформації в професійній сфері.

Предмет: країни і регіони світу як єдині системи, що складаються з різномірних, але взаємопов'язаних елементів, які діють як єдине ціле на світовій політичній арені.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Країнознавство як наукова дисципліна.

Тема 2. Просторово-територіальна організація країн світу

Тема 3. Природа країни як умова розвитку туризму

Тема 4. Народонаселення у країнознавстві

Тема 5. Історія, культура та мистецтво як туристичний ресурс

Тема 6. Економіка та інфраструктура країни

Тема 7. Порівняння та типологія в країнознавстві

Тема 8. Політична карта світу

Тема 9. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону.

Тема 10. Близькосхідний туристичний макрорегіон.

Тема 11. Південно-Азійський та Азійсько-Тихоокеанський туристичні макрорегіони.

Тема 12. Африканський туристичний макрорегіон.

Тема 13. Американський туристичний макрорегіон.

Тема 14. Характеристика туристичного макрорегіону Австралія та Океанія.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи країнознавства					
Тема 1. Країнознавство як наукова дисципліна	3,5	1	0,5	-	3
Тема 2. Просторово-територіальна організація країн світу	9	3	1	-	5
Тема 3. Природа країни як умова розвитку туризму	7,5	2	0,5	-	5
Тема 4. Народонаселення у країнознавстві	7,5	2	0,5		5
Тема 5. Історія, культура та мистецтво як туристичний ресурс	8,5	2	0,5		6
Тема 6. Економіка та інфраструктура країни	8	2	1		5
Тема 7. Порівняння та типологія в країнознавстві	8	2	1		5
Тема 8. Політична карта світу	9	2	1		6
Разом за змістовим модулем 1	62	16	6	-	40
Змістовий модуль 2. Характеристика туристичних регіонів світу					
Тема 9. Характеристика Євро-пейського туристичного макрорегіону	15	3	2	-	10
Тема 10. Близькосхідний туристичний макрорегіон	15	3	2	-	10
Тема 11. Південно-Азійський та Азійсько-Тихоокеанський туристичні макрорегіони	14	3	1	-	10
Тема 12. Африканський туристичний макрорегіон	14	3	1		10
Тема 13. Американський туристичний макрорегіон	15	3	2		10
Тема 14. Характеристика туристичного макрорегіону Австралія та Океанія	15	3	2		10
Разом за змістовим модулем 2	88	18	10	-	60
Усього годин	150	34	16	-	100

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Країнознавство як наука. Просторово-територіальна організація країн світу. Природа країни як умова розвитку туризму	2
2	Народонаселення, історія, культура та мистецтво, економіка та інфраструктура країни	2
3	Порівняння та типологія в країнознавстві. Політична карта світу	2
4	Характеристика Європейського туристичного макрорегіону	2
5	Близькосхідний туристичний макрорегіон	2
6	Південно-Азійський, Азійсько-Тихоокеанський та Африканський туристичні макрорегіони	2
7	Американський туристичний макрорегіон	2
8	Характеристика туристичного макрорегіону Австралія та Океанія	2
Разом		16

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.
4. Висвітлити туристський потенціал країни, керуючись планом туристично-країнознавчої характеристики

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи країнознавства			
Семінар запитань і відповідей. Країнознавство як наука. Просторово-територіальна організація країн світу. Природа країни як умова розвитку туризму	13	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: - Провідні наукові школи країнознавства: німецька, французька, антропогеографії, районна школа М. Баранського. - Методика вивчення природно-географічних рекреаційно-туристичних ресурсів країни та регіону 2.Самотестування. 3.Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування/ понятійний диктант
Семінар – розгорнута бесіда. Народонаселення, історія, культура та мистецтво, економіка та інфраструктура країни	16	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: - Методика проведення аналізу економіки й інфраструктури країни. - Методика дослідження населення та народів. - Країнознавчий підхід до вивчення ролі культури в туризмі. - Методика туристського дослідження окремих видів мистецтва. - Традиції та народна творчість як компонент культури. - Масова культура та її дослідження. 2.Самотестування. 3.Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, індивідуальне опитування/ понятійний диктант
Семінар запитань і відповідей. Порівняння та типологія в країнознавстві. Політична карта світу	11	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань : - Основні критерії регіоналізації світового політичного простору. - Суперечності географічного та політологічного підходів. - Схеми регіоналізації країн світу. - Країнознавча характеристика змін на політичній карті світу на окремих етапах: стародавній, середньовічний, новий, новітній. - Прогнозні зміни у процесі розвитку політичної карти світу. 2. Самотестування. 3.Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування/ понятійний диктант
Разом змістовий модуль 1	40		
Змістовий модуль 2. Характеристика туристичних регіонів світу			
Семінар – розгорнута бесіда. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: -Туристичні ресурси країн Північної Європи. - Характеристика Альпійських країн. - Розвиток туризму в країнах Бенілюксу - Розвиток туризму в країнах Піренейського	Понятійний диктант, заслуховування та обговорювання доповідей

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
		півострова - Туристично-країнознавча характеристика Туреччини. - Проблеми туристичної галузі країн регіону 2. Самотестування. 3. Підготовка доповіді.	
Семінар запитань і відповідей. Близькосхідний туристичний макрорегіон	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Туристично-країнознавча характеристика Ізраїлю; проблеми туристичної галузі країн регіону. 2. Самотестування. 3. Підготовка доповіді	Понятійний диктант, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – розгорнута бесіда. Південно-Азійський, Азійсько-Тихоокеанський та Африканський туристичні макрорегіони	20	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: - Туристично-країнознавча характеристика країн Центральної Азії і Закавказзя (Грузія, Вірменія, Казахстан, Узбекистан, Киргизстан, Азербайджан, Таджикистан). - Місце Південної Африки, Кенії, Ефіопії, Сейшельських Островів, Замбії, Гани на туристичному ринку світу. - Проблеми туристичної галузі країн регіону. 2. Самотестування. 3. Підготовка доповіді.	Тестування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – розгорнута бесіда. Американський туристичний макрорегіон	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: місце Мексики, Багамських островів, Ямайки, Куби та Аруби на світовому туристичному ринку; проблеми туристичної галузі країн макрорегіону. 2. Самотестування. 3. Підготовка доповіді.	Тестування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар запитань і відповідей. Характеристика туристичного макрорегіону Австралія та Океанія	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: - Загальна характеристика економіки Австралії і питома вага туризму. - Місце країн Океанії на світовому ринку туристичних послуг. - Проблеми туристичної галузі країн макрорегіону. 2. Самотестування. 3. Підготовка доповіді.	Тестування, заслуховування та обговорювання доповідей
Разом змістовий модуль 2	60		
Разом	100		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності											
	Загальні					Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	
Базові знання і розуміння країнознавства, які формують основи професійної підготовки	+	+	+									
Опанування методичного підходу до оцінки умов і чинників соціально-економічного та туристичного розвитку територій, країн, що дозволяє здійснювати практичну діяльність в міжнародній економічній діяльності/ туризмі						+	+	+		+	+	

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та на екзамені (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1.	1		1			2
Тема 2.	2		2			4
Тема 3.	2		2			4
МК№1					5	
Разом за змістовий модуль 1	5		5		5	15
Змістовий модуль 2						
Тема 4.	2		3			5
Тема 5.	2		3			5
Тема 6.	2		3			5
Тема 7.	2		3			5
Тема 8.	2		3	5		10
МК 2					5	
Разом за змістовий модуль 2	10		15	5	5	35
Усього	15		20	5	10	50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Дмитрук О.Ю. Туристичне країнознавство. – Київ: Київський університет, 2002.
2. Країнознавство : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. М. Дорошка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2012. – 439 с.
3. Любіцева О.О. Туристичні ринки світу: Навч. пос. / Ольга Любіцева – К., 2003.
4. Мальська, М. П. Туристичне країнознавство. Європа: навч. посіб. / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, О. Ю. Бордун. — К. : ЦУЛ, 2009. - 224 с.
5. Масляк П.О. Країнознавство: підручник. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2008. – 292 с.
6. Мироненко Н. С. Страноведение : теория и методы : [учебное пособие для вузов] / Н. С. Мироненко. – М. : Аспект Пресс, 2001. – 268 с.
7. Романов А.А. Зарубежное туристское страноведение: Учебное пособие. – Москва: «Советский спорт», 2001. – 288 с.
8. Сапожникова Е.Н. Страноведение: Теория и методика туристского изучения стран: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 240 с.
9. Смаль. І. Туристичні ресурси світу: Навч. посібник / І. Смаль – Ніжин: НДУ ім.М.Гоголя, 2010.
10. Стафійчук В.І. Туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія і Океанія: Навч. посібник 2-е видання /В. Стафійчук, О. Малиновська.– К.: Альтерпрес, 2010.
11. Теоретичні основи країнознавства: підручник / Н. А. Антонюк, М. П. Мальська, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2011. – 326 с.
12. Туристичне країнознавство. Країни–лідери: навч. посібник / Відп. ред. О.О. Любіцева – К.: Альтерпрес, 2008.
13. Яценко Б. П. Країнознавство: основи теорії: навч. посіб. / Б. П. Яценко, В. К. Бабарицька. – К. : Либідь, 2009. – 312 с.

Допоміжна

14. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: ВЦ «Академія», 2005. – 704 с.
15. Бовсуновская А.Я. География туризма: Учебн. пособие / А.Я.Бовсуновская – Донецк, 2002.
16. Будз М.Д. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії) / М.Д.Будз, Р.М.Постоловский, С.С.Троян – К., 2000.
17. Восточная Европа. Путеводитель. / Гл. ред. Послухаев А.В. – Тверь, 1997.
18. Дубович І. А. Країнознавчий словник-довідник / І. А. Дубович. – 5-е вид., переробл. і допов. – К. : Знання, 2008. – 839 с.
19. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Энциклопедия туризма. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 364 с

20. Знаменитые столицы и города мира: Справочник / Гарин В., Лисюченко В. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 512 с.
21. Иванова Л.В. Знаменитые города мира. – Смоленск: Русич, 2003. – 640 с.
22. Истомин В. И., Лагутенко Б. Т. Страны мира: справочник туроператора и туриста. – М.: Сов. спорт, 2000. – 224 с. Страны мира: Современ. справ. – М.: Дом Славянской книги, 2004. – 321 с.

Інформаційні ресурси

23. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації (UNWTO) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unwto.org/>.
24. Офіційний сайт ЮНЕСКО [Електронний ресурс]. – // Режим доступу: <http://whc.unesco.org>.
25. Довідковий туристичний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://country.turmir.com>.
26. Довідковий туристичний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.krugosvet.ru>.
27. Довідковий сайт «Туристський атлас світу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.votpusk.ru/america_n.asp.
28. Довідковий сайт «Країни та острови світу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.best-of-africa.ru/>.
29. Довідковий сайт «Енциклопедія країн світу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.krugosvet.ru/countries.htm>
30. Довідковий туристичний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://geo.historic.ru/>
31. Довідковий туристичний сайт «Країнознавство» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://maxrj.ru/>

ЧАСТИНА 2.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ КРАЇНОЗНАВСТВА

ТЕМА 1. Країнознавство як наука. Просторово-територіальна організація країн світу. Природа країни як умова розвитку туризму *Семінар запитань і відповідей*

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Сутність, предмет, об'єкт та методи країнознавства як науки.
2. Провідні наукові школи країнознавства: німецька, французька, антропогеографії, районна школа М. Баранського.
3. Географічне положення держави
4. Територія та кордони держави
5. Внутрішній поділ держави
6. Сутність та методичні основи вивчення природи в країнознавстві
7. Методика вивчення природно-географічних рекреаційно-туристичних ресурсів країни та регіону

2. Індивідуальне тестування.

3. Понятійний диктант.

ТЕМА 2. Народонаселення, історія, культура та мистецтво, економіка та інфраструктура країни. *Семінар –розгорнута бесіда*

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Політична, економічна, історична, соціальна, культурна та спеціальна характеристика країни
2. Економічна сутність та зміст економіки та інфраструктури країни
3. Методика проведення аналізу економіки й інфраструктури країни.
3. Методика дослідження населення та народів.
4. Країнознавчий підхід до вивчення ролі культури в туризмі.
5. Методика туристського дослідження окремих видів мистецтва.
6. Традиції та народна творчість як компонент культури. Масова культура та її дослідження.

2. Індивідуальне тестування.

3. Понятійний диктант.

4. Практичні завдання:

Завдання 1. Скласти характеристику населення країни (країна на вибір). Вивчити поняття та терміни по темі (населення, етноси, раси, народи).

Завдання 2. Скласти характеристику економіки країни (країна на вибір). Вивчити поняття та

терміни по темі (промисловість, галузевий склад промисловості, сільське господарство).

Завдання 3. Скласти характеристику туристичної інфраструктури країни (країна на вибір). Вивчити поняття та терміни по темі (туристична інфраструктура, галузевий склад туристичної інфраструктури, індустрія гостинності).

Завдання 4. За планом скласти туристичну характеристику об'єктів всесвітньої спадщини країни та розробити тематичний тур (країна на вибір). Вивчити поняття та терміни по темі (Світова спадщина ЮНЕСКО, статус об'єкту Світової спадщини, культурні та природні критерії об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО).

ТЕМА 3. Порівняння та типологія в країнознавстві. Політична карта світу *Семинар запитань і відповідей*

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Сутність і правила класифікації та типології країн світу
2. Основні критерії регіоналізації світового політичного простору.
3. Суперечності географічного та політологічного підходів.
4. Схеми регіоналізації країн світу.
5. Держава і країна. Форми правління та адміністративно-територіального устрою
6. Етапи формування політичної карти світу. Типи країн
7. Країнознавча характеристика змін на політичній карті світу на окремих етапах: стародавній, середньовічний, новий, новітній.
8. Прогнозні зміни у процесі розвитку політичної карти світу.
9. Міжнародні (міждержавні) організації

2. Індивідуальне тестування.

3. Понятійний диктант.

4. Практичні завдання:

Завдання 1. Використовуючи політичну карту світу заповніть таблицю 1. Використовуючи таблицю 1 позначте на контурній карті світу: 10 республік, 5 конституційних монархій, 5 абсолютних монархій, теократичну монархію, країни Співдружності та джамахірію.

Таблиця 1

Розподіл країн світу за формами правління

Регіон світу	Кількість країн	Форма правління					
		Республіки	Монархія			Країни Співдружності	Джамахірія
			абсолютна	теократична	конституційна		
Європа							
Азія							
Африка							
Північна Америка							
Латинська Америка							
Австралія й Океанія							
Усього							

Завдання 2. Користуючись підручником та додатковою літературою заповнити таблицю 2 та нанести на контурну карту країни світу.

Таблиця 2

Характеристика країн світу

Країна	Частина світу	Тип країни за рівнем економічного розвитку	Населення (млн. осіб)	ВВП на душу населення	Забезпеченість трудовими ресурсами.
США					
Німеччина					
Росія					
Бразилія					
Китай					
Грузія					
Індія					
ПАР					
ОАЕ					
Франція					

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ТУРИСТИЧНИХ РЕГІОНІВ СВІТУ

ТЕМА 4. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону

Семинар –розгорнута бесіда

1. *Обговорення основних положень теми:*

1. Туристичні ресурси країн Західної Європи.
2. Розвиток туризму в країнах Центральної Європи.
3. Туристичні ресурси країн Східної Європи.
4. Розвиток туризму в країнах Південної Європи.
5. Туристичний потенціал України.

2. *Понятійний диктант за основними питаннями теми.*

3. *Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження:*

- Туристичні ресурси країн Північної Європи.
- Характеристика Альпійських країн.
- Розвиток туризму в країнах Бенілюксу
- Розвиток туризму в країнах Піренейського півострова
- Туристично-країнознавча характеристика Туреччини.
- Проблеми туристичної галузі країн регіону.

4. *Практичні завдання.*

Завдання 1. На контурній карті підпишіть туристські центри Європейського туристичного макрорегіону:

Австрія: Відень, Зальцбург, Інсбрук, Грац, Лінц.

Андорра: Андорра-ла-Велья.

Білорусія: Мінськ, Полоцьк, Вітебськ, Могилів, Гродно, Мир, Брест, Гомель.
Бельгія: Брюссель, Антверпен, Андерлехт, Гент, Брюгге.
Болгарія: Софія, Пернік, Пловдив, Несебир, Габрово, Велико-Тирново, Копривштиця, Мелнік, Созопол, Варна, Бургас.
Боснія и Герцеговина: Сараєво, Мостар, Баня-Лука.
Великобританія: Белфаст, Глазго, Единбург, Лондон, Кардіфф, Оксфорд, Кембридж, Кентербері, Йорк, Честер, Бат, Бірмінгем, Ліверпуль, Манчестер.
Угорщина: Будапешт, Естергом, Егер, Секешфехервар, Сегед, Мішкольц, Вишеград.
Німеччина: Берлін, Дрезден, Любек, Кіль, Бремен, Франкфурт-на-Майні, Штутгарт, Нюрнберг, Кельн, Лейпциг, Майнц, Кобленц, Мюнхен, Гамбург, Потсдам, Бранденбург, Дюссельдорф.
Греція: Афіни, Салоніки, Іракліон, Лутракі, Коринф.
Данія: Копенгаген, Орхус, Оденсе, Ольборг, Хельсінгере, о. Борнхольм.
Іспанія: Мадрид, Барселона, Сантьяго-де-Компостела, Саламанка, Авіла, Сеговія, Севілья, Валенсія, Сарагоса, Малага, Кордова, Толедо, Аліканте, Бильбао, Памплона, Леон, Гранада, Бургос.
Італія: Рим, Мілан, Генуя, Неаполь, Флоренція, Венеція, Піза, Верона, Турин.
Латвія: Рига, Юрмала, Сигулда.
Литва: Вільнюс, Каунас, Клайпеда, Паланга, Нерінга, Тракай, Друскінінкай.
Македонія: Скопє, Охрид, Бітола, Прілеп, Куманово.
Мальта: Валлетта, Мдіна.
Молдавія: Кишинів, Тирасполь, Бельци, Бендери.
Нідерланди: Амстердам, Роттердам, Гаага, Утрехт, Делфт, Лейден, Харлем.
Норвегія: Осло, Тронхейм, Тромсє, Берген.
Польща: Варшава, Лодзь, Краків, Познань, Люблін, Вроцлав, Гданськ, Мальборк, Белосток, Торунь, Гнезно, Величка.
Португалія: Лиссабон, Коїмбра, Сетубал, Эвора, Порту, Брага, Авейру, Эшториал.
Румунія: Бухарест, Брашов, Ясси, Орадя, Клуж-Напока, Тимішоара, Тиргу-Муреш.
Словацьчина: Братислава, Тернава, Нітра, Банська-Стявниця,
Словенія: Любляна, Марібор, Целе.
Україна: Київ, Харків, Одесса, Львов, Сімферополь, Севастополь, Євпаторія, Полтава, Керч, Ялта, Феодосія, Алушка, Алушта.
Фінляндія: Хельсінкі, Турку, Тампере, Рованієми, Ювяскюля, арх. Суоменліна, Ловіса, Порвоо.
Франція: Париж, Ніцца, Канн, Ліон, Версаль, Антіб, Біарріц, Марсель, Авіньйон, Шартр, Клермон-Ферран, Лілль.
Хорватія: Пула, Хвар, Ровінь, Шибеник, Дубровник, Пореч, Загреб, Рієка, Трогір, Спліт.
Чехія: Прага, Брно, Острава, Ческі-Крумлов, Ческе-Будевіце, Кутна-Гора, Оломоуц, Кромержіж, Табор, Тельч, Конопіште.
Швейцарія: Женева, Цюрих, Базель, Лозанна, Люцерн, Берн, Монтре, Лугано, Локарно, Аскона.
Швеція: Стокгольм, Гетеборг, Мальме, Уппсала, Лунд, Вастерас, Йенчепінг, Лінчепінг, Норчепінг, Кальмар, о. Готланд.
Естонія: Талин, Тарту, Виру, Нарва, П'ярну, Хаапсалу, Курессааре.

Завдання 2. За планом (табл. 3) скласти туристичну характеристику країни (країна на вибір).

Таблиця 3

План туристично-країнознавчої характеристики країни.

Назва країни	
Географічне розташування	Материк, туристичний регіон.
Столиця	
Природні умови	Відомості щодо фізико-географічних особливостей країни.
Клімат	Інформація щодо погодних умов по сезонам та окремим географічним і кліматичним районам країни.
Грошова одиниця	Офіційна грошова одиниця країни або декілька грошових одиниць.
Соціально-політичний устрій	Характеристика сучасного державного управління в країні.
Економіка	Основні напрямки економічного розвитку країни.
Населення	Основні демографічні характеристики.
Мова (офіційна, діалекти)	Вказується державна мова, що закріплена в офіційному діловодстві та діалекти, що використовуються при спілкуванні в різних районах країни.
Релігія	Вказуються основні релігійні конфесії країни.
Національні традиції, кухня	Розглядаються деякі особливості образу життя місцевого населення, ділового та світського етикету.
Туристичний потенціал	Основні історичні етапи розвитку туризму, характеристика сучасних туристських потоків, інформація щодо найпопулярніших туристських маршрутів та визначних пам'яток, туристські центри країни, доходи від туризму.

Завдання 3. Розробити тематичний тур по столиці країни (країни, обраної в завданні №3). На контурну карту міста нанести основні туристичні пам'ятки та пунктиром позначити розроблений маршрут.

ТЕМА 5. Близькосхідний туристичний макрорегіон *Семінар запитань і відповідей*

1. Обговорення основних положень теми:

1. Туристичний потенціал країн Північно-Східної Африки.
2. Єгипет, ОАЕ як провідні туристичні країни регіону.

2. Понятійний диктант за основними питаннями теми.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження:

- Туристично-країнознавча характеристика Ізраїлю;
- Проблеми туристичної галузі країн регіону.

3. Практичні завдання.

Завдання 1. На контурній карті підпишіть туристські центри Близькосхідного туристичного макрорегіону:

Єгипет: Каїр, Хурхада, Шарм-ель-Шейх, Сафага.

Йорданія: Амман, Мадаба, Акаба, Тріполі, Джунія, Сайда.
Ліван: Бейрут Баальбек, Тір.
Об'єднані Арабські Емірати: Абу-Дабі, Дубай, Фуджейра.
Саудівська Аравія: Джіда, Мекка, М'єдина, Ер-Ріяд.
Сирія: Дамаск, Халеб, Латакія, Пальміра. Харбак, Расафа
Ємен: Сана, Баракіш, Рада, Таїз.

Завдання 2. За планом (табл.3) скласти туристичну характеристику країни (країна на вибір).

Завдання 3. Розробити тематичний тур по столиці країни (країни, обраної в завданні №2). На контурну карту міста нанести основні туристичні пам'ятки та пунктиром позначити розроблений маршрут.

ТЕМА 6. Південно-азійський, Азійсько-Тихоокеанський та Африканський туристичні макрорегіони.

Семінар –розгорнута бесіда

1. Обговорення основних положень теми:

1. Розвиток туризму в Індії, Непалі, Шрі-Ланці, Мальдівах, Тайланді.
2. Китай – динамічний туристичний ринок світу.
3. Туристична індустрія Японії та Південної Кореї.
4. Туристичний потенціал Камбоджі, Малайзії, Брунею, Сінгапуру, Індонезії.
5. Розвиток туризму в країнах Північно-Східної Африки.
6. Туристичні ресурси Центральної, Східної та Південної Африки.

2. Індивідуальне тестування за основними питаннями теми.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження:

- Туристично-країнознавча характеристика країн Центральної Азії і Закавказзя (Грузія, Вірменія, Казахстан, Узбекистан, Киргизстан, Азербайджан, Таджикистан).
- Місце Південної Африки, Кенії, Ефіопії, Сейшельських Островів, Замбії, Гани на туристичному ринку світу.
- Проблеми туристичної галузі країн регіону.

4. Практичні завдання.

Завдання 1. На контурній карті підпишіть туристські центри Південно-Азійського, Азійсько-Тихоокеанського та Африканського туристичних макрорегіонів:

Азербайджан: Баку, Гянджа, Нахічевань.

Арменія: Єреван, Кумайрі.

Грузія: Тбілісі, Гори, Сухумі, Новий Афон, Кутаїсі, Батумі, Мцхета.

Ізраїль та Палестина: Тель-Авів, Єрусалим, Яффа, Наблус, Єрихон, Хайфа, Назарет,

Віфлеєм.

Індія: Делі, Бомбей, Калькутта, Агра, Мадрас.

Казахстан: Алма-Ата, Караганда, Астана, Туркестан.

Кіпр: Нікосія, Лімасол, Ларнака, Пафос, Фамагуста, Протараса, Тродос.

Киргизія: Бішкек, Джалал-Абад, Ош.

Китай: Пекін, Сіань, Харбін, Гуанчжоу, Шанхай, о. Хайнань, о. Тайвань.

Малайзія: Куала-Лумпур, о. Пінанг.

Пакистан: Карачі, Лахор, Мохенджодаро, Равалпінді.

Таджикистан: Душанбе, Пенджикент, Ходжент, Ура-Тюбе, Ісфара, Канібадам.

Таїланд: Бангкок, Паттайя, о. Пхукет.

Туреччина: Стамбул, Анкара, Анталія, Кемер, Белек, Аланья, Ізмір, Мармарис, Бодрум, Фетхіє, Памуккале, Кушадасы.

Узбекистан: Ташкент, Фергана, Коканд, Хіва, Ургенч, Самарканд, Бухара, Маргілан, Шахрісабз, Термез.

Шрі-Ланка: Коломбо, Канді, Ратнапура, Анурадхапура.

Південна Корея: Сеул, Кенджу, о. Канхвадо.

Японія: Токіо, Кіото, Нара, Камакура, Саппоро, Осака, Нагоя, Хіросіма, Нагасаки.

Кенія: Момбаса.

Танзанія: Дар-ес-Салам, о. Занзібар.

Марокко: Агадір, Рабат, Марракеш, Фес, Мекнес, Касабланка, Ес-Сувейра.

Туніс: Дугга, Сус, Кайруан, Матмата.

Південноафриканська Республіка: Преторія, Йоганнесбург, Сан-Сіті, Лост-Сіті, Кейптаун, Дурбан, Кімберліт (ПАР).

Завдання 2. За планом (табл. 3) скласти туристичну характеристику країни (країна на вибір).

Завдання 3. Розробити тематичний тур по столиці країни (країни, обраної в завданні №2). На контурну карту міста нанести основні туристичні пам'ятки та пунктиром позначити розроблений маршрут.

ТЕМА 7. Американський туристичний макрорегіон.

Семінар –розгорнута бесіда

1. Обговорення основних положень теми:

1. Розвиток туризму в країнах Північної та Центральної Америки.
2. Туристичні ресурси країн Південної Америки та Карибського басейну.

2. Індивідуальне тестування за основними питаннями теми.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження:

- Місце Мексики, Багамських островів, Ямайки, Куби та Аруби на світовому туристичному ринку.
- Проблеми туристичної галузі країн макрорегіону.

4. Практичні завдання.

Завдання 1. На контурній карті підпишіть туристські центри Американського туристичного макрорегіону:

Туристські центри Північної Америки: Нассау, Фріпорт (Багамські острови), Бриджтаун (Барбадос), Оттава, Монреаль, Квебек, Торонто, Ванкувер, Вікторія, Калгарі (Канада), Гавана, Варадеро, Ольгін, Сантьяго-де-Куба (Куба), Гватемала, Антигуа Гватемала, Тікаль (Гватемала), Тегусігальпа, Комаягуа, Копан (Гондурас), Порт-о-Пренс (Гаїті), Кінгстон, Монтего-Бей (Ямайка), Мехіко, Канкун, Акапулько, Мансанільо (Мексика), Манагуа, Леон (Нікарагуа), Панама, Нью-Йорк, Вашингтон, Майамі, Лос-Анджелес, Чикаго, Лас-Вегас, Орlando, Бостон, Денвер, Філадельфія, Атлантик-Сіті, Даллас, Сан-Франциско, Буффало (США).

Туристські центри Південної Америки: Буенос-Айрес, Кордова, Мар-дель-Плата (Аргентина), Бразилія, Ріо-де-Жанейро, Сан-Паулу (Бразилія), Сантьяго, Вальпараїсо, Антофагаста (Чилі), Богота, Барранкілья, Медельїн, Манісалес, Калі (Колумбія), Кіто, Гуаякіль (Еквадор), Ліма, Куско, Чіклайо, Кальяо, Арекіпа (Перу), Асунсьйон (Парагвай), Монтевідео (Уругвай), Каракас, Сьюдад-Болівар, Баркісімето, Порламар (Венесуела), Ла-Пас (Болівія).

Завдання 2. За планом (табл. 3) скласти туристичну характеристику країни (країна на вибір).

Завдання 3. Розробити тематичний тур по столиці країни (країни, обраної в завданні №2). На контурну карту міста нанести основні туристичні пам'ятки та пунктиром позначити розроблений маршрут.

ТЕМА 8. Характеристика туристичного макрорегіону Австралія та Океанія. *Семінар запитань і відповідей*

1. Обговорення основних положень теми:

1. Туристичні райони і центри Австралії і Нової Зеландії.
2. Туристичні ресурси Океанії на світовому туристичному ринку.

2. Індивідуальне тестування за основними питаннями теми.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження:

- Загальна характеристика економіки Австралії і питома вага туризму.
- Місце країн Океанії на світовому ринку туристичних послуг.
- Проблеми туристичної галузі країн макрорегіону.

4. Практичні завдання.

Завдання 1. На контурній карті підпишіть туристські центри макрорегіону Австралії та Океанії: Аделаїда, Брісбен, Веллінгтон, Канберра, Крайстчерч, Мельбурн, Нукуалофа, Нумеа, Окленд, Перт, Порт-Віла, Порт-Морсбі, Сідней, Сува, Хоніара.

Завдання 2. За планом (табл. 3) скласти туристичну характеристику країни (країна на вибір).

Завдання 3. Розробити тематичний тур по столиці країни (країни, обраної в завданні №2). На контурну карту міста нанести основні туристичні пам'ятки та пунктиром позначити розроблений маршрут.

**ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ КРАЇНОЗНАВСТВА

Тема 1. Країнознавство як наука. Просторово-територіальна організація країн світу. Природа країни як умова розвитку туризму

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Провідні наукові школи країнознавства: німецька, французька, антропогеографії, районна школа М. Баранського.
2. Методика вивчення природно-географічних рекреаційно-туристичних ресурсів країни та регіону

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Оберіть вірне визначення країнознавства:

А. країнознавство є наукою і навчальною дисципліною, яка комплексно вивчає країни і регіони світу, досліджує, систематизує й узагальнює дані про їхню природу, населення, внутрішні просторові відмінності;

В. країнознавство - це наука, яка вивчає весь спектр географічних явищ на конкретній території, на відміну від галузевої географії, яка вивчає певну частину географічної оболонки в масштабах всієї Землі;

С. країнознавство - це організаційна форма об'єднання різноманітної інформації про конкретну країну (район);

Д. країнознавство – це основні одиниці соціально-політичної організації світу, а також їхні регіональні угруповання.

2. Оцінка країни або регіону з наявності тих чи інших ресурсів – це:

А. гносеологічна функція країнознавства;

В. аксіологічна функція країнознавства;

С. практична функція країнознавства;

Д. картографічна функція країнознавства.

3. Метод країнознавства, що дає змогу простежити у досліджуваних аспектах певний порядок, прискорити вивчення країн, швидше виявити їх внутрішні закономірності – це:

А. систематизації;

В. метод спостережень і опису;

С. картографічний;

Д. історичний.

4. Територія з визначеними кордонами, заселена певним народом, яка в політико-географічному аспекті може мати державний суверенітет або бути залежною - це:

- A. країна;
- B. територія;
- C. держава;
- D. район.

5. Оберіть вірне визначення:

- A. географічне положення держави – це розміщення певного об'єкта, території, країни відносно інших об'єктів, територій, акваторій, країн;
- B. під географічним положенням розуміють розміщення певної території чи об'єкта на земній поверхні по відношенню до інших територій або об'єктів;
- C. географічне положення - частина земної кулі з природними, а також створеними в результаті людської діяльності властивостями і ресурсами;
- D. правильна відповідь відсутня.

ТЕМА 2. Народонаселення, історія, культура та мистецтво, економіка та інфраструктура країни

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1. Країнознавчий підхід до вивчення ролі культури в туризмі.
- 2. Методика туристського дослідження окремих видів мистецтва.
- 3. Традиції та народна творчість як компонент культури.
- 4. Масова культура та її дослідження.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Економіко-географічне положення поділяється на окремі складові:

- A. транспортно-географічне положення;
- B. промислово-географічне;
- C. демографічне;
- B. всі відповіді вірні

2. До основних принципів економічного районування належать:

- A. генеральність;
- B. ієрархічність;
- C. керованість;
- D. етнічна єдність;
- E. наявність економічного ядра;
- F. адміністративно-територіальна єдність;
- G. культурна спільність.

3. Територіально-виробничий комплекс — це:

- A. поєднання на певній території взаємопов'язаних галузей економіки, що утворюють цілісний комплекс;
- B. зосередження на обмеженій території підприємств, пов'язаних між собою тісними виробничими зв'язками;
- C. концентрація на теренах адміністративно-територіальної одиниці взаємопов'язаних природних ресурсів, населення і господарства;
- D. правильна відповідь відсутня.

4. Значна частина населення сформована з імігрантів або їх нащадків в такій країні:

- A. Канада;
- B. Філіппіни ;
- C. Австралія;
- D. Індонезія;

5. Найбільш заселеними районами в світі є зона:

- A. субтропіків;
- B. тропіків;
- C. екватору;
- D. Помірна.

ТЕМА 3. Порівняння та типологія в країнознавстві. Політична карта світу

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1. Основні критерії регіоналізації світового політичного простору.
- 2. Суперечності географічного та політологічного підходів.
- 3. Схеми регіоналізації країн світу.
- 4. Країнознавча характеристика змін на політичній карті світу на окремих етапах: стародавній, середньовічний, новий, новітній.
- 5. Прогнозні зміни у процесі розвитку політичної карти світу.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. До основних критеріїв типізації країн за рівнем соціально-економічного розвитку належать:

- A. ВВП на душу населення;
- B. ВНП на душу населення;
- C. рівень життя населення;
- D. сальдо міграцій населення;
- E. структура економіки;

- F. природний приріст населення;
- G. продуктивність праці.

2. Проведення лінії державного кордону на місцевості з позначенням її спеціальними прикордонними знаками (пірамідами, стовпами, буями, створеними знаками, маяками і т. п.) – це:

- A. делімітація;
- B. демаркація;
- C. демократія;
- D. правильна відповідь відсутня.

3. Постійний союз держав, що утвориться для досягнення конкретних цілей (захист загальних інтересів) – це:

- A. конфедерація;
- B. федерація;
- C. імперія;
- D. правильна відповідь відсутня.

4. Оберіть держави, що входять до Великої сімки:

- A. Японія;
- B. Австралія;
- C. Франція;
- D. Китай;
- E. Канада.

5. Джамахірія як форма державного правління існує в:

- A. Новій Зеландії;
- B. Лівії;
- C. Японії;
- D. Великобританії.

6. До економічних організацій належать:

- A. Чорноморський район економічного співробітництва – ЧРЕС; Бенілюкс; Азіатсько-Тихоокеанське економічне співробітництво – АТЕС;
- B. Латиноамериканська асоціація інтеграції – ЛААІ; Ла-Платська група; АНЗЮК – п'ятибічний блок Великої Британії, Австралії, Нової Зеландії, Малайзії та Сінгапуру;
- C. Асоціація карибських держав; Антський пакт; Організація Американських держав – ОАД;
- D. Правильна відповідь відсутня.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ТУРИСТИЧНИХ РЕГІОНІВ СВІТУ

Тема 4. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону.

Форми контролю: фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, заслуховування та обговорювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Туристичні ресурси країн Північної Європи.
2. Характеристика Альпійських країн.
3. Розвиток туризму в країнах Бенілюксу

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Оберіть країни, що належать до субрегіону Західна Європа:

- A. Ірландія;
- B. Іран;
- C. Австралія;
- D. Данія;
- E. Чехія;
- F. Естонія.

2. До країн Східної Європи належать:

- A. Польща; Білорусь, Словаччина, Україна; Молдова
- B. Латвія; Данія, Ірландія, Фінляндія;
- C. Словенія, Сербія, Греція, Іспанія, Ватікан;
- D. Австрія, Бельгія, Франція, Німеччина.

3. До країн Південної Європи належать:

- A. Польща; Білорусь, Словаччина, Україна; Молдова
- B. Латвія; Данія, Ірландія, Фінляндія;
- C. Словенія, Сербія, Греція, Іспанія, Ватікан;
- D. Австрія, Бельгія, Франція, Німеччина.

4. До країн Центральної Європи належать:

- A. Білорусь;
- B. Румунія;
- C. Македонія;
- D. Естонія;
- E. Литва;
- F. Болгарія.

5. Малі промислово розвинуті країни Європи - це:

- A. Нідерланди, Норвегія, Фінляндія, Данія, Люксембург, Ісландія;

- B. Нідерланди, Швеція, Фінляндія, Данія, Люксембург, Ісландія;
- C. Нідерланди, Бельгія, Фінляндія, Данія, Люксембург, Ісландія.
- D. Словенія, Сербія, Греція, Іспанія, Ватікан.

Тема 5. Близькосхідний туристичний макрорегіон.

Форми контролю: фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, заслуховування та обговорювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1. Туристично-країнознавча характеристика Ізраїлю.
- 2. Проблеми туристичної галузі країн регіону.

3. Скласти порівняльну країнознавчо-туристичну характеристику країн регіону, оформити відповідні дані у вигляді таблиці:

Країна	Основні туристичні центри	Природні рекреаційні ресурси	Історико-архітектурні ресурси	Кількість туристів		Доходи від туризму
				візд	виїзд	

4. Розв'яжіть тестові завдання.

1. До країн Близькосхідного туристичного макрорегіону належать:

- A. Бахрейн, Кувейт, Єгипет;
- B. Йорданія, Катар, Алжир ;
- C. Марокко, Іран, ОАЕ;
- D. Туніс, Ліван, Ірак.

2. Більшість пірамід розташована в околицях єгипетського міста:

- A. Гіза;
- B. Каїр;
- C. Амман;
- D. Бейрут.

3. До Близького сходу не входять країни:

- A. Катар;
- B. Сирія;
- C. Судан;
- D. Саудівська Аравія.

4. Зростання міжнародних туристичних прибуттів до Близькосхідного туристичного макрорегіону в останнє десятиріччя до відбулося за рахунок:

- A. Єгипту і Саудівської Аравії;
- B. Єгипту та Об'єднаних Арабських Еміратів;
- C. Йорданії та Об'єднаних Арабських Еміратів;
- D. Єгипту та Кувейту.

5. Основним видама міжнародного туризму в регіоні є:

- A. Релігійний, курортно-оздоровчий, екологічний;
- B. Пригодницький, освітній, культурно-пізнавальний туризм;
- C. Культурно-пізнавальний, релігійний, курортно-оздоровчий;
- D. Діловий, релігійний, пригодницький.

Тема 6. Південно-Азійський, Азійсько-Тихоокеанський та Африканський туристичні макрорегіони.

Форми контролю: фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1. Туристично-країнознавча характеристика країн Центральної Азії і Закавказзя(Грузія, Вірменія, Казахстан, Узбекистан, Киргизстан, Азербайджан, Таджикистан).
- 2. Місце Південної Африки, Кенії, Ефіопії, Сейшельських Островів, Замбії, Гани на туристичному ринку світу.

3. Скласти порівняльну країнознавчо-туристичну характеристику країн регіону, оформити відповідні дані у вигляді таблиці:

Країна	Основні туристичні центри	Природні рекреаційні ресурси	Історико-архітектурні ресурси	Кількість туристів		Доходи від туризму
				візд	виїзд	

4. Розв'яжіть тестові завдання.

1. До субрегіону Південно-Західна Азія входять такі з перелічених країн:

- A. Кувейт;
- B. Пакистан;
- C. Непал;
- D. Ізраїль;
- E. Ліван;
- F. Афганістан.

2. До Центральної Азії входять наступні країни:

- A. Грузія;
- B. Азербайджан;
- C. Узбекистан;
- D. Таджикистан;
- E. Туркменістан;
- F. Монголія.

3. До Південно-Східної Азії входять такі країни:

- A. Китай, Японія, Північна та Південна Корея, Тайвань;
- B. Ірак, Сирія, Саудівська Аравія;
- C. Сирія, Ліван, Йорданія й Ізраїль;
- D. Малайзія, М'янма, Лаос, Таїланд.

4. Країни, в яких найбільше міст-мільонерів - це:

- A. Китай, Індія;
- B. Японія, Індонезія;
- C. М'янма, Лаос;
- D. Кувейт, Пакістан.

5. Найпривабливіші для туризму країни Південно-Східної Азії:

- A. Малайзія, Сінгапур, Таїланд;
- B. Малайзія, Камбоджа, Філіппіни;
- C. В'єтнам, Філіппіни, Таїланд;
- D. Правильна відповідь відсутня.

6. До складу Східної Африки відносять:

- A. Мадагаскар;
- B. Анголу;
- C. Ботсвану;
- D. Намібію.

7. Ботсвана, Лесото, Намібія, Свазіленд входять до субрегіону:

- A. Південна Африка;
- B. Східна Африка;
- C. Північна Африка;
- D. Західна Африка.

8. Країни - Бенін, Буркіна-Фасо, Гамбія, Гана, Гвінея, Гвінея-Бісау, Кабо-Верде, Кот-д'Івуар, Ліберія, Мавританія, Малі, Нігер, Нігерія, Сенегал, Сьєрра-Леоне, Того входять до субрегіону:

- A. субрегіону Східна Африка;
- B. субрегіону Західна Африка;
- C. субрегіону Північна Африка;
- D. субрегіону Західна Африка.

9. Стримуючими факторами розвитку туристичної індустрії на Африканському континенті є:

- A. низький рівень соціально-економічного розвитку країн, слаборозвинена інфраструктура, військово-політичні конфлікти;
- B. слаборозвинена інфраструктура, військово-політичні конфлікти, недостатня кількість архітектурних пам'яток;
- C. слаборозвинена інфраструктура, значна захворюваність місцевого населення;
- D. всі відповіді вірні.

10. Основними туристичними об'єктами континенту є:

- A. піщані пляжі на Сейшельських і Коморських островах, гірські ландшафти (г. Столова), всесвітньо відомий водоспад Вікторія, поселення масаїв;
- B. піщані пляжі Карибського моря, гірські ландшафти (г. Столова), всесвітньо відомий водоспад Анхель, поселення масаїв;
- C. піщані пляжі Карибського моря, гірські ландшафти (г. Столова), всесвітньо відомий водоспад Анхель, пам'ятки епохи майя та ацтеків.

Тема 7. Американський туристичний макрорегіон.

Форми контролю: фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1. Місце Мексики, Багамських островів, Ямайки, Куби та Аруби на світовому туристичному ринку;
- 2. проблеми туристичної галузі країн макрорегіону.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. До субрегіону Центральна Америка входять:

- A. Ямайка; Куба, Гаїті, Пуерто-Ріко;
- B. Бразилія, Аргентина, Венесуела; Чилі;
- C. Коста-Ріка; Еквадор; Гватемала; Нікарагуа;
- D. Канада; США; Мексика.

2. До субрегіону Південна Америка не належать такі із зазначених країн:

- A. Гаїті;
- B. Панама;
- C. Аргентина;
- D. Венесуела;
- E. Уругвай;
- F. Бразилія.

3. До нових індустріальних країн Латинської Америки належать:

- A. Бразилія, Мексика, Чілі, Аргентина;
- B. Венесуела, Мексика, Чілі, Перу;
- C. Бразилія, Мексика, Чілі, Перу;
- D. правильна відповідь відсутня.

4. Основними природними туристичними об'єктами країн Латинської Америки є:

- A. водоспади Ігуасу, Анхель, ландшафти Анд, високогірне озеро Тітікака, океанські пляжі Бразилії та Мексики, пам'ятки епох майя та інків;
- B. водоспади Ігуасу, Ніагара, ландшафти Анд, високогірне озеро Тітікака, океанські пляжі Канади та США;
- C. великий каньйон річки Колорадо, знамениті національні парки Америки, водоспади Ігуасу, Анхель;
- D. всі відповіді вірні.

5. Основною державною мовою більшості країн Латинської Америки є:

- A. іспанська;
- B. французька;
- C. англійська;
- D. португальська.

6. Місто, що є столицею бізнесу, індустрії розваг, світової культури:

- A. Бостон;
- B. Нью-Йорк;
- C. Лос-Анджелес;
- D. Вашингтон.

7. Основними визначними пам'ятками Оттави є:

- A. історичний музей у старовинному будинку "Ермантінджер";
- B. музей взуття, музей кераміки, Науковий центр;
- C. Башта Миру, Парламент, Королівська поліція;
- D. правильна відповідь відсутня.

8. Мексика входить до:

- A. десятки провідних туристичних країн світу;
- B. п'ятірки провідних туристичних країн світу;
- C. не входить до провідних туристичних країн світу.
- D. правильна відповідь відсутня.

Тема 8. Характеристика туристичного макрорегіону Австралія та Океанія.

Форми контролю: фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Загальна характеристика економіки Австралії і питома вага туризму.
2. Місце країн Океанії на світовому ринку туристичних послуг.
3. Проблеми туристичної галузі країн макрорегіону.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. До регіону Австралія та Океанія належать:

- A. Лесото;
- B. Фіджі;
- C. Тонга;
- D. Тувалу;
- E. Еритрея;
- F. Науру.

2. До складу Океанії входять близько:

- A. 7 тис. дрібних островів;
- B. 10 тис. дрібних островів;
- C. 8 тис. дрібних островів;
- D. правильна відповідь відсутня.

3. Офіційними мовами Нової Зеландії є:

- A. англійська, маорі, мова жестів;
- B. англійська, французька, маорі;
- C. англійська, мова жестів, голандська;
- D. вірна відповідь відсутня.

4. Головний курорт Австралії:

- A. Золоте узбережжя;
- B. Рожеве узбережжя;
- C. Лазурне узбережжя;
- D. всі відповіді вірні

5. Культурна столиця південної півкулі:

- A. Мельбурн;
- B. Сідней;
- C. Брісбен.
- D. правильна відповідь відсутня

6. Географічно Океанія поділяється на:

- A. три частини;
- B. п'ять частин;
- C. сім частин;
- D. вісім частин.

**ЧАСТИНА 4.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ
ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ**

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ.

Керуючись планом туристично-країнознавчої характеристики країни, що наведено в таблиці 4.1. висвітлити туристський потенціал однієї з країн, що наведені в таблиці 4.2.

Таблиця 4.1. – План туристично-країнознавчої характеристики країни.

Назва країни	
Географічне розташування	Материк, туристичний регіон.
Столиця	
Природні умови	Відомості щодо фізико-географічних особливостей країни.
Клімат	Інформація щодо погодних умов по сезонам та окремим географічним і кліматичним районам країни.
Грошова одиниця	Офіційна грошова одиниця країни або декілька грошових одиниць.
Соціально-політичний устрій	Характеристика сучасного державного управління в країні.
Економіка	Основні напрямки економічного розвитку країни.
населення	Основні демографічні характеристики.
Мова (офіційна, діалекти)	Вказується державна мова, що закріплена в офіційному діловодстві та діалекти, що використовуються при спілкуванні в різних районах країни.
Релігія	Вказуються основні релігійні конфесії країни.
Національні традиції, кухня	Розглядаються деякі особливості образу життя місцевого населення, ділового та світського етикету.
Туристичний потенціал	Основні історичні етапи розвитку туризму, характеристика сучасних туристських потоків, інформація щодо найпопулярніших туристських маршрутів та визначних пам'яток, туристські центри країни, доходи від туризму.

Таблиця 4.2. – Перелік країн для виконання індивідуального завдання.

Туреччина	Греція	Угорщина	Словенія	Росія
Люксембург	Вануату	Іспанія	Ізраїль	Гренландія
Норвегія	Панама	Македонія	Хорватія	Болгарія
Португалія	Чорногорія	Румунія	Андорра	Ірак
Монголія	Грузія	Арменія	Азейбарджан	Сербія
Швеція	Швейцарія	Антигуа	Ватикан	Монако
Ліхтенштейн	Йорданія	Албанія	Нідерланди	Бельгія
Чилі	Перу	Нова Гвінея	Фінляндія	Бахрейн

Індивідуальне завдання виконується самостійно. На початку семестру кожен студент отримує тему індивідуального завдання, що відповідає проблематиці практичних занять та лекційного курсу. Студент має право самостійно обрати тему індивідуального завдання заздалегідь узгодивши її з викладачем. Під час проведення практичних занять студент повинен презентувати результати своєї роботи у вигляді презентації PowerPoint з використанням мультимедійного обладнання. Оцінка за виконання індивідуального завдання враховується при виставленні загальної оцінки з дисципліни.

Під час написання реферату студент повинен опрацювати не менше п'яти джерел з відповідними посиланнями на них у тексті роботи. Текст роботи має містити реферативне викладення матеріалу з приводу визначеної теми.

Індивідуальне завдання складається з титульної сторінки, змісту, вступу, основної частини, висновків, списку використаної літератури, додатків (за необхідності).

Вступ має розкривати актуальність обраної теми, її проблематику та мету завдання.

Основна частина має містити викладення матеріалу теми.

У висновку потрібно висловити міркування стосовно досягнення мети роботи.

У друкованому варіанті обсяг роботи повинен становити 8 – 12 стор. Орієнтовна кількість сторінок у структурі індивідуального завдання становить: вступ – 1 стор.; основна частина 5 – 9 стор.; висновок – 1 стор.; список використаної літератури – 1 стор.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Основна

1. Дмитрук О.Ю. Туристичне країнознавство. – Київ: Київський університет, 2002.
2. Країнознавство : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. М. Дорошка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2012. – 439 с.
3. Любіцева О.О. Туристичні ринки світу: Навч. пос. / Ольга Любіцева – К., 2003.
4. Мальська, М. П. Туристичне країнознавство. Європа: навч. посіб. / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, О. Ю. Бордун. — К. : ЦУЛ, 2009. - 224 с.
5. Масляк П.О. Країнознавство: підручник. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2008. – 292 с.
6. Мироненко Н. С. Страноведение : теория и методы : [учебное пособие для вузов] / Н. С. Мироненко. – М. : Аспект Пресс, 2001. – 268 с.
7. Романов А.А. Зарубежное туристское страноведение: Учебное пособие. – Москва: «Советский спорт», 2001. – 288 с.
8. Сапожникова Е.Н. Страноведение: Теория и методика туристского изучения стран: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 240 с.
9. Смаль І. Туристичні ресурси світу: Навч. посібник / І. Смаль – Ніжин: НДУ ім.М.Гоголя, 2010.
10. Стафійчук В.І. Туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія і Океанія: Навч. посібник 2-е видання /В. Стафійчук, О. Малиновська.– К.: Альтерпрес, 2010.
11. Теоретичні основи країнознавства: підручник / Н. А. Антонюк, М. П. Мальська, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2011. – 326 с.
12. Туристичне країнознавство. Країни–лідери: навч. посібник / Відп. ред. О.О. Любіцева – К.: Альтерпрес, 2008.
13. Яценко Б. П. Країнознавство: основи теорії: навч. посіб. / Б. П. Яценко, В. К. Бабарицька. – К. : Либідь, 2009. – 312 с.

Допоміжна

14. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: ВЦ «Академія», 2005. – 704 с.
15. Бовсуновская А.Я. География туризма: Учебн. пособие / А.Я.Бовсуновская – Донецк, 2002.
16. Будз М.Д. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії) / М.Д.Будз, Р.М.Постоловский, С.С.Троян – К., 2000.
17. Восточная Европа. Путеводитель. / Гл. ред. Послухаев А.В. – Тверь, 1997.
18. Дубович І. А. Країнознавчий словник-довідник / І. А. Дубович. – 5-е вид., переробл. і допов. – К. : Знання, 2008. – 839 с.
19. Зорин И.В. Энциклопедия туризма./ И.В. Зорин, В.А. Квартальнов– М.: Финансы и статистика, 2001. – 364 с
20. Знаменитые столицы и города мира: Справочник / Гарин В., Лисюченко В. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 512 с.
21. Иванова Л.В. Знаменитые города мира. – Смоленск: Русич, 2003. – 640 с.

22. Истомин В. И., Лагутенко Б. Т. Страны мира: справочник туроператора и туриста. – М.: Сов. спорт, 2000. – 224 с. Страны мира: Современ. справ. – М.: Дом Славянской книги, 2004. – 321 с.

Інформаційні ресурси

23. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації (UNWTO) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unwto.org/>.
24. Офіційний сайт ЮНЕСКО [Електронний ресурс]. – // Режим доступу: <http://whc.unesco.org>.
25. Довідковий туристичний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://country.turmir.com>.
26. Довідковий туристичний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.krugosvet.ru>.
27. Довідковий сайт «Туристський атлас світу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.votpusk.ru/america_n.asp.
28. Довідковий сайт «Країни та острови світу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.best-of-africa.ru/>.
29. Довідковий сайт «Енциклопедія країн світу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.krugosvet.ru/countries.htm>
30. Довідковий туристичний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://geo.historic.ru/>
31. Довідковий туристичний сайт «Країнознавство» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://maxpj.ru/>

Навчальне видання

*Ніколайчук Ольга Анатоліївна
Снігур Катерина Володимирівна*

Кафедра міжнародної економіки та туризму

КРАЇНОЗНАВСТВО

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни